

nadloží násunové plochy jsou černé břidlice disharmonicky zvrásněné, porušené mnoha puklinami a drobnými zlomy vyhojenými kalcitem. Směrem do nadloží se objevuje monoklinální zvrstvení s úklony břidlic k J. Podle průběhu hlavonožcových a krinoidových horizontů uvnitř facie černých břidlic v čelech násunů je zřejmé, že břidlice jsou ohnuty do šikmo překocných antiklinál s vergencí os antiklinál k S. Také v šikmo uložených podolských vápencích je místy patrná vrásová stavba.

Terénní sledování postupu těžby a letecké snímky ložiska prokázaly, že vedle směrných poruch je ložisko porušeno významně i příčnými dislokacemi (obr. 1), v posledním ložiskovém průzkumu (SCHMIDT et al. 1986) nepodchycenými. Tyto poruchy mají zásadní vliv na tvorbu krasových jevů (jeskyně, škrapy aj.) a na drenáž vody v lomu. Ložisko je prostoupeno mladšími příčnými i kosými poruchami o směru JZ-SV, SZ-JV, V-Z, ale nejčastěji ve směru SSZ-JJV. Tyto směry jsou zaznamenány i v základním puklinovém systému či zonách mylonitizace, které místy vyplňují tenké žíly lamprofyrů.

ZÁVĚR

Z hlediska aplikované geologie přinesla dokumentace technických děl většího rozsahu několik nových poznatků. Výkop při přeložce chvaletického potoka odkryl několik výrazných mylonitových struktur, jejichž dokumentace má význam pro strategii izolace složiště popílku od okolního hydrogeologického prostředí. Stejný význam má zjištění čela cenomanského hydrogeologického kolektoru v úrovni vodní hladiny složiště popílku a v podloží hlušínového odvalu, kde dochází k oxidaci kyzových rud a jejich vyluhování srážkovou vodou. Ve velkolomu v Prachovicích je to zjištění příčných a kosých tektonických struktur, na které jsou vázány krasové jevy a které je třeba vzít v úvahu při řešení vlivu těžby na okolní prostředí, zvláště na hydrogeologický režim v okolí lomu.

Řešení některých otázek základního výzkumu ve velkolomu Prachovice, hlavně otázka rozsahu siluru a problematika strukturálně geologická, bude předmětem dalších prací v r. 1999, financovaných vedením CEVA Prachovice, a.s..

Literatura

- SCHMIDT, K. - ZELINKOVÁ, Z. - PACÁKOVÁ, L. - NĚMEC, V. - MAREK, F. - BOHÁČEK, J. - NEUMANOVÁ, S. - BRYSEJN, Z. (1986): Závěrečná zpráva úkolu Prachovice. Surovina cementářská. - MS, Geofond. Praha.

GEOLOGICKÁ DOKUMENTACE OBCHVATU SILNICE I/7 KOLEM LOUNY

Geological documentation of the by-pass road I/7 around Louny

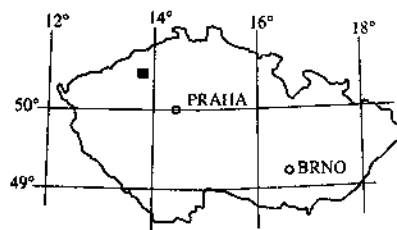
PŘEMYSL ZELENKA

Český geologický ústav, Klárov 3, 118 21 Praha 1

(12-12 Louny)

Key words: Cretaceous sediments, Tectonics, Documentation

Především v roce 1997, ale zčásti ještě i v roce 1998 probíhaly rozsáhlé zemní práce na obchvatu silnice I/7 kolem Loun. Sledování větších odkryvů, které při jeho budování vznikly, zajišťoval Český geologický ústav v rozsahu limitovaných finančních prostředků běžným servisem oblastního geologa. Autorem byly rámcově dokumentovány zejména rozsáhlejší odkryvy v křídových sedimentech, pokryvné útvary byly konzultovány s příslušnými specialisty. Trasu obchvatu po celou dobu jeho výstavby velmi detailně dokumentoval pro Okresní muzeum v Lounech Hluštík (1998a). Jeho podrobná studie s bohatou fotodokumentací vyjde v dohledné době ve formě sborníku. Zatím byly stručné teze této práce publikovány populární formou v místním tisku (HLUŠTÍK 1998b,c,d). Geologická data z obchvatu Loun shromáždil i M. Váně, který je hodlá podle ústního sdělení zohlednit v chystané monografii o geologii Lounska.

Autorovi sloužil jako topografický podklad zákres trasy obchvatu v měřítku 1 : 10 000, poskytnutý Silničním investorským útvarem Liberec (ing. Bláhová). Staničení je od km 0,0 v místě napojení na stávající silnici I/7 u farmy Březno, až po km 6,5, kde obchvat navazuje na tutéž silnici u obce Chlumčany. Zářezy trasy obchvatu zastihly na několika místech zajímavé geologické fenomény, ze kterých

byla pořízena především fotodokumentace (ZELENKA 1999), některé horniny byly odebrány na analýzy.

Při hloubení zářezu pro mimoúrovňovou křižovatku se silnicí Louny-Zeměchy byly v km 1,75–2,1 zastíženy pevné deskovité slínovce, řazené předběžně podle společenství mikrofauny L. Hradeckou do spodní části svrchního turonu (pravděpodobně ještě jizerské souvrství). Zářez o ca 400 m dále směrem ke km 2,5 odkryl ve své sv. části v nadloží slínovců rezavé štěrkopísky s placičkami opuk, které náležejí podle VÁNĚHO (1969) k terasám Hasiny.

Nejrozsáhlejší zářez obchvatu Loun v délce téměř 1 km a hloubce až přes 10 m mezi železniční tratí Louny-Rakovník a lounskou vodárnou je vyhlouben téměř výhradně ve spongilitických prachovito-písčících slínovcích a vápencích (opukách) bělohorského souvrství, paleontologicky zde téměř sterilních. Postupujícími výkopy bylo v blízkosti překopané cesty od vodárny do Zeměch odkryto několik zlomů. Nejvýznamnější z nich je zlom krušnohorského směru, ukloněný k JV. V pokleslé jižní kře za ním vystupují silně zvětřelé měkké slínovce s bělavými tercierními písiky a mocnými kvartérními uloženinami včetně reliktu terasy v nadloží. Na základě zde zjištěných geologických jevů

se pokusil HLUŠTÍK (1998a,c) o rekonstrukci pokřídového vývoje této lokality.

Obdobné geologické poměry byly zjištěny i na návrší asi 600 m jz. od lounských cihelen. Zářez obchvatu zde ca v km 5,5 přerušil cestu do Ctolib a odkryl opět tektonický styk opuk bělohorského souvrství s mladšími křídovými slínovci podél zlomu krušnohorského směru. Váně (ústní sdělení) považuje tyto slínovce za velmi mladé (coniak?). V kvartérním pokryvu slínovců byly pozorovány časté projevy soliflukce včetně přemístění většího počtu sluňáků (5 ks) až 2 m velkých.

Literatura

- HLUŠTÍK, A. (1998a): Geologie Lounska. Obchvat I/7, geologická dokumentace. – MS Okres. muz. Louny.
 – (1998b): Co v krajině odhalil obchvat. – Svobodný hlas, 8, 41, 4. Louny.
 – (1998c): Co v krajině odhalil obchvat. – Svobodný hlas, 8, 42, 4. Louny.
 – (1998d): Co v krajině odhalil obchvat. – Svobodný hlas, 8, 43, 4. Louny.
 VÁNĚ, M. (1969): Závěrečná zpráva: štěrkopísky Ohře. – MS Geofond. Praha.
 ZELENKA, P. (1999): Geologická dokumentace obchvatů silnice I/7 kolem Loun a Slaného. – MS Čes. geol. úst. Praha.

GEOLOGICKÁ DOKUMENTACE OBCHVATU SILNICE I/7 KOLEM SLANÉHO

Geological documentation of the by-pass road I/7 around Slaný

PŘEMYSL ZELENKA

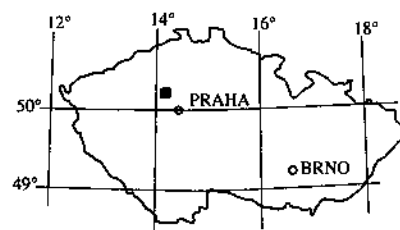
Český geologický ústav, Klárov 3, 118 21 Praha 1

(12-23 Kladno, 12-21 Kralupy nad Vltavou)

Key words: *Cretaceous sediments, Documentation*

V roce 1998 skončily hlavní zemní práce na obchvatu silnice I/7 kolem města Slaný a byl zprovozněn i jeho poslední zhruba 5 km dlouhý úsek mezi obcemi Kvíc a Písek. Rozsáhlejší zářezy, které při budování tohoto úseku vznikly, byly autorem průběžně sledovány a dle potřeby dokumentovány již od začátku prací v r. 1995, a to zejména se zaměřením na regionální geologii, stratigrafii a tektoniku křídý (ZELENKA 1999). Jako topografický podklad byly používány základní mapy 1 : 10 000 bez vyznačení trasy obchvatu, teprve v závěru prací se podařilo získat od Ředitelství silnic a dálnic ČR (ing. Burger) přesný zákres trasy ve stejném měřítku.

V úseku Kvíc-Studeněves (přibližně km 23,2–24,0) byly zastíženy pod sprašovým pokryvem proměnlivé mocnosti (místy až 3 m) křídové uloženiny, náležející peruckému souvrství (světle šedé jílovce a tmavé uhelné jílovce, v nadloží s šedými a rezavými pískovci proměnlivé zrnitosti). Pískovce s různě mocným pokryvem spraší byly proříznuty zářezem i na několika místech v dalším ca 1 km dlouhém úseku (přibližně km 24,7–25,7) mezi Studeněvsí a silnicí Slaný-Tuřany. Nejrozsáhlejší odkryvy perucko-korycanského souvrství vznikly právě na místě mimoúrovňového křížení

obchvatu a této silnice. Poslední ca 2 km dlouhý úsek obchvatu Slaného až k napojení na stávající silnici I/7 u obce Lotouš (Písek) nemá rozsáhlejší zářezy a byly zde zastíženy již horniny křídového podloží (permokarbon), dokumentované příslušnými specialisty. Za zmínku nicméně stojí poměrně hojně nálezy vložek vápenců v líšském souvrství v lokalitě označené v mapě 1 : 10 000 jako „Na kopci“.

Literatura

- ZELENKA, P. (1999): Geologická dokumentace obchvatů silnice I/7 kolem Loun a Slaného. – MS Čes. geol. úst. Praha.